

2010'dan 2011'e Türkiye...

2011 yılının en önemli siyasal olayı kuşkusuz haziran ayında yapılacak olan genel seçimlerdir. Bu seçimler AKP'nin sonsuz ve sınırsız gücünün tescil edilmesinin ya da Türk demokrasisinin olgunlaştığının göstergesi olacaktır.

Dr. Alev COŞKUN

2010 yılı, toplumsal ve siyasal gelişmeler açısından Türk siyasal yaşamında özel bir yer alacaktır. Halkın çok büyük bir çoğunluğunun içeriğini tam anlamadığı bir halkoylaması, TSK'ye karşı sistemli saldırıların muvazzaf subayların tutuklanmasına kadar giden düzeyi, Ergenekon davası yanında yeni davalar, yasadışı dinlemeler, emekçi dünyasına yapılan baskılar, Kürt açılımının daha sonra milli birlik açılımına dönüşmesi sonunda, anayasanın temel ilkelelerini aşan istemlere konu olması, CHP'nin bir yıl içinde iki kez kurultay yapması ve üst yönetim yapısının tamamen değişmesi, üniversite gençliğine karşı polislin orantısız güç kullanması, WikiLeaks belgelerinin doğrudan Başbakan **Erdoğan**'ı hedef alması, Türk ekonomisinin krizden kurtulamaması, 2010 yılına vurulan damgalardır.

Tarihe not düşmek için konuları kısa başlıklarla ele alacağız.

Yasadışı dinlemeler

2010 yılında da sürdü; hatta ne kadar acı ve ilginçtir ki, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı **Aykut Cengiz Engin**'in bile dinlendiği ortaya çıktı.

Buna paralel, Balyoz planı iddialarıyla ilgili olarak eski kuvvet komutanları (Hava K.K. Org. **İbrahim Fırtına**, Deniz K.K. Oramiral **Özden Örnek**, 1. Ordu Komutanı Org. **Ergin Saygun**) gözaltına alındı, savcılık soruşturmalarının ardından serbest bırakıldılar.

Ayrıca emekli subaylar, Org. **Çetin Doğan**, Korg. **Engin Alan**, Tümamiral **Semih Çetin**, Tuğamiral **Turgay Erdağ** ve Tümgeneral **Süha Tanyeri** ve Albay **Dursun Çiçek** tutuklandılar.

Bu derece yüksek rütbeli TSK mensubunun tutuklanması ilk kez görülüyor...

TSK'ye karşı sistemli stratejik savaşın ilginç bir göstergesi, TSK'de terfilerin görüldüğü günlerde yaşanan gelişmelerdir.

Temmuz ayının son haftasında, İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi, beş ay sonra başlayacak Balyoz isimli davayla ilgili olarak büyük çoğunluğu halen görevde bulunan subaylar da dahil olmak üzere 102 TSK mensubu hakkında tutuklama kararı aldı.

YAŞ toplantılarının başlamasına birkaç gün kala verilen bu tutuklama kararlarıyla, sözü geçen subayların terfileri sakatlandı. Bu kararlarla ilgili olarak basında "**müthiş bir zamanlama, özenli bir tutuklama örneği, tutuklama mühendisliği**" başlıklarıyla yorumlar yapıldı.

Böylece, KKK'ye atanması beklenen 1. Ordu Komutanı **Hasan Iğsız**, hakkında "**savcılık tarafından soruşturma açılan bir kişi**" olduğu için emekli edildi.

Ergenekon davasında olumlu bir gelişme olmadı, Prof. **Haberal**, **Mustafa Balbay**, **Tuncay Özkan** ve İP Genel Başkanı **Doğu Perinçek**'in tutuklulukları sürdü.

Ancak, Cumhuriyet gazetesinin başyazarı **İlhan Selçuk**'un Ergenekon iddianamesini hazırlayan cumhuriyet savcılarını **Zeke-**

riya Öz, **M. Ali Pekgüzel** ve **Nihat Taşkın** aleyhine açtığı dava sonuçlandı. Eşi bir başka ülkede görülemeyecek bir durum ortaya çıktı. İstanbul 5. Asliye Hukuk Mahkemesi, sözü geçen savcılara, İlhan Selçuk'un kişilik haklarını zedeledikleri gerekçesiyle kınama cezası verdi.

Ayrıca 17 Nisan 2009'dan bugüne tutuklu olan Prof. Dr. Haberal'ın tazminat davası açtığı 9 hâkim, 1500'er TL tazminat ödemeye mahkûm edildi. Balyoz davası sanıklarından eski 1. Ordu Komutanı E. Org. Çetin Doğan ve E. Tümgeneral Süha Tanyeri 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görev yapan 3 yargıca karşı 120.000 TL'lik manevi tazminat davası açtı. Bu kişisel tazminatlardan çekinen siyasal iktidar bu gibi tazminatların devlet tarafından ödenmesini öngören bir düzenlemeyi "**torba yasa**"ya koydu ve Meclis'ten geçirmek istiyor.

Referandum

12 Eylül 2010 Pazar günü anayasa referandumu yapıldı. Bütün demokrasilerde kabul edilen evrensel ilkeye göre halkoylamasına sunulacak yasa metninin somut ve açık olması gerekirken, anayasanın birbiri ile ilgili olmayan 27 maddesi değiştirilerek referanduma sunuldu. Başbakan Erdoğan konu için yaptığı açıklamada, "**Bir hap yapıp halka sunacağız**" diyerek aslında siyasal tarihe geçecek bir itirafta bulundu. Büyük kitleler referandumda neye, niçin ve ne gerekçelerle oy kullandıklarını tam bilemediler. Siyasal iktidar her türlü olanağı devreye soktuğu için "**orantısız siyasal güç kavramı ve uygulaması**" bu referandumda tam anlamıyla gerçekleşti. Sonuç, yüzde 58 evet, yüzde 42 hayır oldu. Belirtmeliyiz ki, en üst düzeyde devreye sokulan "**maddi, manevi ve siyasal**" güç karşısında referandumda ortaya çıkan yüzde 42 hayır oyu çok önemlidir.

Yarıya yakın bir toplum katmanının verdiği hayır oyu bu kitlenin "**kuşku**" içinde olduğu ve kafalarında AKP'nin uygulamaları bağlamında "**soru işaretleri**" bulunduğunu açıkça göstermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti 88 yıllık çağdaşlaşma tarihinin en zor günlerini yaşamaktadır. "**Kürt açılımı**" adı verilen açılımın içeriği siyasal iktidar tarafından doldurulamadığı için, konu paramparça olmuş ve kaosa dönmüştür. Bu konuda adeta her kafadan bir ses çıkar duruma gelmiştir. Kasım 2010'da Demokratik Toplum Kongresi'nde özerk Kürdistan'ı hedefleyen bir taslak oluştu. Bölünme tartışmaları güçlendi. Bir zamanlar "**Kürt realitesi**"ni konuşan, TSK'ye zit mesajlar vermeye özen gösteren Başbakan son MGK bildirişiyle, geriye dönüş yapmak zorunda kalmış, adeta açılım konusunda yaptığı hataları kabul eder duruma gelmiştir.

Basın tutuklamaları

Basın kuruluşlarının yaptığı açıklamalara göre 50'den fazla basın emekçisi cezaevlerinde tutukludur. Tutukluluk, artık Türkiye'de ceza yerine geçmiş bulunmaktadır.

Siyasal iktidarın özgürlüklere karşı tutu-

mu her vesile ile somut olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Başbakan Erdoğan'ın 14 Mart 2010'da Abdi İpekçi Spor Salonu'nda Roman vatandaşlarla bir araya geldiği etkinlikte, "**parasız eğitim istiyoruz**" gibi çok masum bir pankart açan üç üniversite öğrencisi gözaltına alındı. Bu öğrencilerden 2'si hâlâ tutukludur ve haklarında "**terör örgütü üyesi olmak ve propagandası yapmak**" suçlarından dava açılmış bulunuyor.

Üniversite rektörleri ile Dolmabahçe'de yapılan toplantı sırasında, barış içinde bildirimlerini okumak isteyen üniversite gençliğine karşı polis orantısız güç kullandı. Üniversitelilere biber gazı sıkıldı, cop kullanıldı, tekme tokat dayak atıldı. Bir genç üniversiteli kız, polislin tekmeleri yüzünden çocuğunu kaybetti. Başbakan Erdoğan Meclis'te bu gençleri ellerinde "**molotofkokteylleri**" ile yürüyen teröristler olarak niteledi. Olay diğer üniversitelere sıçradı, üniversitelerde AKP politikacılarına karşı yumurtalı protestolar yoğunlaştı.

Özgürlüklere karşı hoşgörüsüzlüğe ilginç bir örnek de Haliç'te Yaşayan Simonlar adıyla kitap yazan bir emniyet müdürünün, tutuklanıp içeriye atılmasıdır.

Oysa o kitaptaki vahim iddiaların incelenmesi gerekirdi.

Siyasi partiler

Siyasal partiler açısından 2010 yılında hızlı devinimler yaşandı.

Saadet Partisi'nde bölünme oldu ve **Numan Kurtulmuş**'un yeni bir parti kurmasıyla sonuçlandı.

CHP 2010 yılında iki kurultay yaptı. Birisinde CHP'nin 1992 yılından bugüne son 18 yıldır genel başkanlığını yapan **Deniz Baykal** görevinden ayrıldı, ikinci kurultayda ise CHP'nin üst düzey yönetici kadrolarını yeniden oluştu.

WikiLeaks internet sitesinin açıkladığı belgelerde, Türkiye ile ilgili son derece önemli ve çarpıcı ifadeler yer aldı. Bu belgelerle "**iki kaynaktan duyduğumuza göre Başbakan Erdoğan'ın İsviçre bankalarında 8 gizli hesabı vardır**" iletisi önemli etkiler yarattı.

Ünlü Ekonomist dergisinin her yıl yaptığı **Demokrasi Endeksi** sonuçları aralık ayında yayımlandı. 167 ülkeyi kapsayan araştırmada demokrasi standartları açısından Türkiye'nin 89. sıraya düştüğü, otoriterliğe çok yakın mesafedeki "**Melez Rejim**" kriterleri içinde yer aldığı açıklandı. Melez rejimlerin en önemli niteliği, siyasal iktidarın belirgin baskısı ve yargı bağımsızlığının olmaması ve yaygın yolsuzlukların görülmesidir. Uluslararası bu endekste Türkiye'nin bu düzeyi aslında utanç vericidir.

Bu yazıda, dış politika ve ekonomi konularına girmeyeceğiz.

2010 yılı gazetemiz yönünden çok acılı geçmiştir. gazetemizin başyazarı, aydınlanma bilgisi sevgili **İlhan Ağabey (Selçuk)**, dünya ölçeğinde karikatür sanatçısı sevgili **Turhan Selçuk** ve Vaziyet köşesinin yazarı sevgili **Deniz Som**'u kaybettik.

2011 yılının en önemli siyasal olayı kuşkusuz haziran ayında yapılacak olan genel seçimlerdir.

Bu seçimler AKP'nin sonsuz ve sınırsız gücünün tescil edilmesinin ya da Türk demokrasisinin olgunlaştığının göstergesi olacaktır.